

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul dispoziției Guvernului cu privire la instituirea Comisiei specializate pentru coordonarea și monitorizarea implementării Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale și aprobarea Regulamentului acesteia

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul dispoziției Guvernului *cu privire la instituirea Comisiei specializate pentru coordonarea și monitorizarea implementării Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale și aprobarea Regulamentului acesteia* este elaborat de Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Proiectul *dispoziției Guvernului cu privire la instituirea Comisiei specializate pentru coordonarea și monitorizarea implementării Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale și aprobarea Regulamentului acesteia* a fost elaborat în contextul implementării acțiunii 23.28.3 din **Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022**, aprobat prin HG nr. 235/2021, care prevede *Monitorizarea și raportarea privind elaborarea mecanismului național de coordonare și monitorizare a implementării Convenției privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzului sexual (Convenția Lanzarote)*.

Proiectul își propune drept scop crearea unei Comisii specializate în cadrul Consiliului național pentru drepturile omului, în calitate de mecanism național pentru monitorizarea și coordonarea eforturilor de prevenire și combatere a exploatării și abuzului sexual asupra copiilor, protejarea drepturilor acestora și promovarea cooperării în acest domeniu.

Necesitatea elaborării proiectului dat derivă din angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova urmare ratificării Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale (Convenția Lanzarote), prin Legea nr. 263/2011.

Un șir de alte acțiuni specifice cu privire la crearea unui mecanism național de coordonare și monitorizare a implementării Convenției Lanzarote au fost identificate și în următoarele documente:

- **Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017-2019** (PNAAA 2017-2019), aprobat prin HG nr. 1472/2016 – acțiunea **I4** *Mecanism național de monitorizare a implementării Convenției Lanzarote elaborat și aprobat*. În contextual expirării termenului de realizare, acțiunea a fost introdusă în **Calendarul de monitorizare a realizării restanțelor PNAAA 2017-2019 pentru perioada 2020-2023**, aprobat în cadrul reuniunii Comisiei Guvernamentale pentru Integrare Europeană din 01.07.2020.

- **Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022**, menționat mai sus.

- De asemenea, o referire la acțiunea respectivă se regăsește și în Hotărârea Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului nr.3 din 17 noiembrie 2020, pct. 1 din compartimentul *Diverse*, conform căruia, *Ministerul Afacerilor Interne va conlucra cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, procuratura Generală și organizațiile societății civile interesate pentru definitivarea mecanismului de coordonare și monitorizare a implementării Convenției Lanzarote și va propune Guvernului proiectul Dispoziției Guvernului privind aprobarea acestuia*.

Adițional, necesitatea instituirii unui astfel de mecanism a fost subliniată și de instituțiile internaționale și organizațiile societății civile, prin intermediul studiilor și cercetărilor efectuate.

De exemplu, concluziile¹ mesei rotunde cu tematica ”Implementarea Convenției Consiliului Europei privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale: provocări și bune practici”, organizate în februarie 2018 de Consiliul Europei, La Strada și de Guvernul Republicii Moldova au recomandat instituirea, în cadrul platformelor existente, a unei coordonări proactive, a autorităților publice și a intervențiilor ONG, cu privire la implementarea eficientă a prevederilor Convenției Lanzarote.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul dispoziției Guvernului vizează instituirea Comisiei specializate pentru coordonarea și monitorizarea implementării Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale și aprobarea Regulamentului acesteia.

Decizia privind instituirea Comisiei specializate și aprobarea Regulamentului acesteia prin Dispoziție de Guvern a fost luată în temeiul art. 7, lit. k) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern și pct.153, subpct. 3) din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr. 610/2018.

Regulamentul Comisiei stabilește procedura de organizare și funcționare a acesteia și este structurat în 8 capitole, după cum urmează:

Capitolul I – Dispoziții generale prevede instituirea Comisiei în cadrul Consiliului național pentru drepturile omului. Conform Regulamentului Consiliului național, aprobat prin HG nr. 65/2019, *Consiliul național este un organ consultativ al Guvernului, instituit în scopul monitorizării modului de implementare a politicii statului în domeniul drepturilor omului, precum și a tratatelor internaționale din domeniul drepturilor omului la care Republica Moldova este parte*, respectiv, inclusiv Convenția Lanzarote. În acest sens, misiunea Comisiei va consta în asistarea Consiliului național în exercitarea atribuțiilor sale privind monitorizarea implementării Convenției Lanzarote.

De menționat că Convenția Lanzarote nu prevede expres forma și statutul structurilor de coordonare a implementării Convenției, această decizie fiind lăsată la discreția Statelor părți. Totodată, art. 10 din Convenție „Măsuri naționale de coordonare și colaborare” prevede că *Fiecare parte va lua măsurile necesare pentru a se asigura coordonarea la nivel național sau local dintre diferitele autorități cu competențe în domeniul protecției copiilor, al prevenirii și luptei împotriva exploatării și abuzurilor sexuale comise asupra acestora, în special în sectorul învățământului și al sănătății, al serviciilor sociale, forțelor de ordine și al autorităților judiciare.*

Printre opțiunile existente, prezentate desfășurat de Consiliul Europei în *Studiul privind problemele sistemice care afectează răspunsul sistemului de protecție a copilului la exploatarea și abuzul sexual asupra copilului în Republica Moldova*² au fost enumerate:

- Coordonarea de către un singur minister;
- Strategia pentru protecția copilului;
- Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (CNPDC);
- O comisie parlamentară.

În perioada 2018-prezent au fost depuse mai multe eforturi în vederea instituirii unui mecanism de coordonare și monitorizare a implementării Convenției Lanzarote, atât în cadrul

¹ Concluziile și recomandările mesei rotunde „Implementarea Convenției Consiliului Europei privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale: provocări și bune practici”, La Strada, 20-21.02.2018, Disponibil la: http://lastrada.md/files/resources/3/Concluzii_i_recomand_ri_Masa_Rotund_20_21_februarie.pdf

² Studiu privind problemele sistemice care afectează răspunsul sistemului de protecție a copilului la exploatarea și abuzul sexual asupra copilului în Republica Moldova - raport elaborat în cadrul proiectului „Protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzului sexual în Republica Moldova”, Consiliul Europei, martie 2020,

Disponibil la: <https://rm.coe.int/studiu-privind-problemele-sistemice-care-afecteaza-raspunsul-sistemulu/16809fa8f2>

CNPDC, cât și sub coordonarea unei singure instituții – Ministerul Afacerilor Interne. Totuși, lipsa unui consens asupra opțiunilor de coordonare, modificările survenite frecvent în structura Guvernului, precum și dificultatea de a reuni toate părțile interesate, inclusiv în contextul situației epidemiologice, au afectat procesul și finalitatea urmărită.

Este adevărat că fiecare opțiune implică atât avantaje cât și provocări. Totuși, în contextul analizei cu privire la restructurarea platformelor consultative ale Guvernului, prin care se urmărește fuzionarea mai multor platforme guvernamentale și ținând cont de specificul Consiliului național pentru drepturile omului, care ar urma să preia funcțiile CNPDC, de obiectivele, atribuțiile și nivelul de reprezentare, instituirea Comisiei în cadrul acestuia se consideră a fi alegerea optimă.

Mai mult, la fel ca și în cazul CNPDC, președinția Consiliului național pentru drepturile omului de către Prim-ministru permite o abordare intersectorială mai bună a protecției drepturilor copilului și acordă o pondere adecvată deciziilor Consiliului, care sunt executorii pentru autoritățile vizate.

Capitolul II – Noțiuni prezintă semnificațiile noțiunilor și expresiilor utilizate în conținutul Regulamentului.

Capitolul III – Procedura de desemnare a membrilor Comisiei și componența acesteia prevede desemnarea membrilor Comisiei prin demers oficial, în adresa Ministerului Afacerilor Interne, care, prin intermediul secretarului Comisiei, va asigura elaborarea și, la necesitate, actualizarea listei nominale a membrilor desemnați.

Regulamentul nu stabilește nivelul de reprezentare, însă prevede respectarea principiului reprezentativității (din cadrul subdiviziunilor care exercită atribuții privind implementarea prevederilor Convenției Lanzarote), profesionalismului (persoanele dispun de cunoștințe și abilități profesionale în domeniu), responsabilității (persoana va reprezenta și va prezenta poziția autorității pe care o reprezintă) și egalității de gen.

Componența Comisiei a fost stabilită în corespundere cu art.10 al Convenției Lanzarote care prevede necesitatea asigurării coordonării la nivel național a activității autorităților competente (...) *în special în sectorul învățământului și al sănătății, al serviciilor sociale, forțelor de ordine și al autorităților judiciare*. Totodată, în cadrul **Capitolului VIII Dispoziții finale** a fost prevăzut faptul că *Instituțiile care nu sunt reprezentate în cadrul Comisiei, dar care sunt menționate în documentele de politici publice conexe implementării Convenției Lanzarote, vor acorda suportul necesar la solicitarea Comisiei*. De asemenea, se permite și se încurajează participarea reprezentanților societății civile și altor părți interesate active în domeniu, fără a limita numărul acestora, singura condiție fiind manifestarea intenției lor de a lua parte la lucrările acestuia, expediind în acest sens o solicitare în adresa Cancelariei de Stat.

Capitolul IV stabilește **Misiunea și atribuțiile Comisiei, drepturile și obligațiile membrilor Comisiei**, subliniind atribuțiile specifice ale președintelui, vicepreședintelui – expert guvernamental în cadrul Comitetului Lanzarote și secretarului Comisiei.

Atribuțiile specifice ale vicepreședintelui – expert guvernamental în cadrul Comitetului Lanzarote au fost elaborate în conformitate cu *Regulile de procedură*³ ale Comitetului Lanzarote și prevederile *Regulamentului cu privire la reprezentarea Republicii Moldova în organele de lucru ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei*, aprobat prin HG nr. 1209/2003.

Atribuțiile specifice ale vicepreședintelui – expert guvernamental în cadrul Comitetului Lanzarote au fost corelate cu obligațiile membrilor Comisiei, urmărindu-se astfel asigurarea aspectului participativ în vederea executării recomandărilor Comitetului Lanzarote și altor

³ Committee of the Parties to the Council of Europe Convention on the protection of children against sexual exploitation and sexual abuse, Rules of Procedure,

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168066cf87>

activități specifice realizării angajamentelor internaționale conexe implementării Convenției Lanzarote.

Ministerul Afacerilor Interne va asigura secretariatul Comisiei. Totodată, în vederea asigurării interacțiunii dintre Comisie și Consiliul național, reprezentantul Cancelariei de Stat va participa la lucrările Comisiei, va monitoriza activitatea Comisiei și va informa Consiliul național despre activitatea acesteia, în conformitate cu prevederile pct. 20 din Regulamentul CNDO, aprobat prin HG nr. 65/2019. Adicional, dat fiind faptul că pagina web a Cancelariei de Stat găzduiește informația privind CNDO, reprezentantul Cancelariei de Stat va asigura și plasarea informației privind activitatea Comisiei.

Capitolul V – Procedura de desfășurare a ședințelor include prevederi cu privire la organizarea ședințelor, inclusiv, posibilitatea desfășurării ședințelor în format on-line, periodicitatea acestora, modalitatea de luare a deciziilor.

Capitolul VI – Documentele Comisiei enumeră ce tipuri de acte emite Comisia în activitatea acesteia, stabilește modul de elaborare și repartizare a sarcinilor între membrii Comisiei.

Capitolul VII cuprinde norme privind *transparența* și indică necesitatea creării unei secțiuni dedicate Comisiei pe pagina web a Cancelariei de Stat, la compartimentul privind Consiliul național.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu implică cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect se încorporează în sistemul actelor normative și nu va necesita modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul dispoziției Guvernului urmează a fi supus procedurii de avizare în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Concomitent, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul despre inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina oficială web a Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md) la compartimentul “Transparența”, rubrica “Inițierea elaborării actelor normative”, precum și pe platforma electronică privind transparența decizională (www.particip.gov.md) în directoriul proiectelor Ministerului Afacerilor Interne.

Anunțul despre inițierea *Consultărilor publice* a proiectului va fi plasat pe aceleași resurse informaționale concomitent procesului de avizare.

7. Constatările expertizei anticorupție

În conformitate cu prevederile art. 28, lit.d) din Legea nr. 82/2017, proiectul nu necesită expertiza Centrului Național Anticorupție.

8. Constatările expertizei de compatibilitate

Prezentul proiect de act normativ nu vizează armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

9. Constatările expertizei juridice

Compartimentul va fi completat după recepționarea avizului Ministerului Justiției.

10. Constatările altor expertize

Proiectul nu necesită efectuarea altor tipuri de expertiză.